

גנזי המלך

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת **ארבע כנפות** 115

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

הכח הגדול - להסתיר

מעלת ישראל ותפארתם הרוחנית אינה צריכה פרסום וגילוי בפני אומות העולם מהרצאותיו של הרב אמנון יצחק

ורש"י פירש: **"לרעה לרוד"** - **"ובחיי לא הזכיר לו שמו (של רוד), אלא: "ונתנה לרעה הטוב ממך"** (לעיל טו כח), **"לפי שהיה ירא ממנו שלא יהרגנו, לפי שמשחו (שמואל לרוד) למלכות"**.
 וכן דוד המלך כשהתפלל היתה תפילתו עטופה סודות, העלים והסתיר את תפילותיו לנפשו לבד ורק לפני ה' שפך שיחו, ככתוב: **"תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפך שיחו"** (תהילים פרק קב).

"לא מרבכם מכל העמים חשק ה' בכם ויבחר בכם כי אתם הקצט מכל העמים" (דברים פרק ז).
 אין תפארתנו בהגדלת עצמנו, אלא במעטנו אותנו והסתרתנו שאינו מחובתנו. ועל דבר זה חושק ה' בנו.
 אומר רבינו בחיי: **"דבש וחלב תחת לשונך"** ולפי שיש בחכמות תורתנו הנקיה והזכה דברים נקיים ראויים להסתירם, מפני זה אמר: **"תחת לשונך"**. כלומר; חייב אתה להעלימם שלא תוציאם מפיו, כענין שכתוב: **"יהיו לה לבנה ואין לזרים אתך"** (משלי פרק ה) **וכן דרשו רז"ל: "מאי ו'למכסה עתיק"?** (ישעיה פרק כג) **דברים שססה עתיק יומין, אל תגלם"**.

והמאירי פירש על הפסוק: **"לב יודע מרת נפשו ובשמחתו לא יתערב זר"** (משלי פרק יד) בעל מוסר, רק לבו יודע מרירות נפשו ומשתדל להעלימו כל עוד שיוכל. **"ובשמחתו לא יתערב זר"** כי ברוב ידיעת הדבר והתפרסמו, סיבת הנזק מצויה יותר. **"אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין"** שנאמר: **"יצו ה' אתה את הברכה באסמיה.."** (תענית דף ח:).
 וכן שאול המלך הסתיר מדודו את **המשך בעמ' 6 <<<**

"ונתנה לרעה לרוד" (שמואל א פרק כח) אמר ליה (שאול לשמואל): **"כד הוית גבן, אמרת לי: "ונתנה לרעה הטוב ממך"** וכדו אמרת: **"לרעה לרוד"** "א"ל: **"כד הוינא גבן, הוינא בעלמא דשקר והוינא אמרי לך מילין דשקר, מדחיל מינך דלא תקטלינני. ברם אנא כען בעלמא דקשוט, לא תשמע מני, אלא מלין דקשוט"** (מדרש תנחומא אמור פרק ב).

וכן אנו מוצאים בתשובתו של שמואל לשאול המלך כשהעלהו באוב שהסתיר ממנו בחייו דברים שלא רצה לגלותם לו, ככתוב: **"ויקבע ה' את הממלכה מיך"**

גנזי המלך מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה

ציורים בבית כנסת

ואפילו במיני צבעונים אסור. וכן דעתו להלכה. והאור זרוע הביא דבריו (ח"ד סי' ר"ג ובהג"א ע"ז סי' ה' משמו) ומשמע שכך דעתו להלכה.

ציורים שבבית המקדש

בדף נ"ד עמוד א' אמר רב אחא בר יעקב, שבין בבית ראשון ובין בבית שני, היו כרובים מצוירים על גבי קירות קדש הקדשים. ומוכיח כן מהמקרא בספר מלכים (א' פרק ו' ופרק ז'). ומבואר במקרא שהיו הרבה ציורים בכותלי ההיכל והאולם, כרובים, אריות, בקר, פרחי שושנים ואילנות תמרים.

ופירש רש"י (ד"ה כרובים דצורתא) מצוירין בכותל במיני סממנים, או חקוקים בקירות העץ מלפנים מכותלי האבנים. ולא נתבאר אם רש"י מסתפק מה היה שם? אם ציור במיני סממנים, או חקיקה בקירות העץ, או כונתו לומר שזה היה שם, שהיה גם ציור וגם חקיקה של צורת הכרובים.

התוספות (ד"ה כרובים באה"ד בע"ב) הקשו לפי דברי המכילתא, איך עשו ציורים של אריות בכותלי היכל וקדש הקדשים והרי יש

בזה לאו של "לא תעשה לך פסל" (שמות כ') ותירצו שני תרוצים; א' שהיה על פי הדבור כמו שנאמר: "הכל בכתב מיד ה' עלי" (דברי הימים א' כ"ח), ב' דלא שייך לאו של "לא תעשה לך פסל" כי אם בתלוש, אבל על הכותל במחובר, אין איסור שאינו אלא לגוי בעלמא ובטל לגבי הכותל.

מדברי התוס' נראה שסוברים שהציורים בבית המקדש היו בחקיקה בקירות העץ ולא בציורים ממיני סממנים, שהרי בציורים ממיני סממנים התיירו התוס' אף לפי דברי המכילתא ולא אסרו אלא צורה בולטת, או חקוקה ומדהקשו מציורים שבבית המקדש על כרחך שהם סוברים שהציורים היו חקוקים. ■

ונחלקו הראשונים בפירוש איסור זה. דעת הרמב"ם (הלכות ע"ז פ"ג הי"א) ורבינו אפרים (הו"ד במרדכי ע"ז סי' תת"מ) ולשון שני שבר"ן (ע"ז מ"ג): שאין איסור בעשית פרצוף בהמה ועופות וכדו' כל שאינו כדמות שמי הרקיע, או פרצוף אדם, או תבנית היכל שלחן ומנורה ולא אסרו במכילתא כי אם בעושה לעבדו. דעת הר"ן (שם) והרמב"ן (שם ד"ה דאקשינן) שלא אסרו במכילתא אלא בצורות שמנהג הגוים לעבדן ואף הם לא נאסרו כי אם בבולטות, אבל חקוקות, או מצוירות, במיני צבעונים מותר, (חוץ מדמות שמי הרקיע ופרצוף אדם ותבנית המקדש והכלים).

דעת התוספות (בסוגיין ד"ה כרובים) והמהר"ם (הו"ד במרדכי ע"ז שם וב"ב סי' תקמ"ט) לפרש דברי המכילתא כפשוטו שאסרו כל מיני דמויות בהמה ועופות ודגים וחגבים. אך אף לדברי המכילתא לא נאסרו כי אם בבולטות, או חקוקות, אבל צבועים במיני צבעונים, אין איסור. אמנם להלכה סוברים התוס' שהגמ' בעבודה זרה חולקים על דברי המכילתא שמבואר שם כדעת הרמב"ם וסיעתו. אבל המהר"ם (שם) סובר להלכה כפירוש התוספות במכילתא שכל הצורות אסורות בבולטות וחקוקות ומותרות במיני צבעונים.

דעת רבינו אליקים (הו"ד במרדכי בע"ז שם) לפרש דברי המכילתא כפשוטו

מערכת 'חברותא' מיוחד ל'גנזי המלך'

מסכת יומא דף נ"ד ע"א

שאלה: במקצועי אני ציר אומן, רציתי לצייר בבית הכנסת השכונתי ציורים נאים על קירות בית הכנסת לפאר ולרומם בית אלוקינו ונתקלתי בהתנגדות עזה מצד כמה תלמידי חכמים שבבית הכנסת. רצוני לברר: האם יש בזה איסור הלכתי?

תשובה: בדף נ"ד ע"א כתבו התוספות (ד"ה 'כרובים דצורתא' והוא תשובת מהר"ם הו"ד במרדכי ע"ז סי' תת"מ): 'נשאלתי על אותם שמציירים במחזורים צורות חיות ועופות, אם יפה עושים אם לאו והשבתי נראה לי דודאי לא יפה עושים שמתוך שמסתכלים בצורות הללו אין מכוונים לבם לאביהם שבשמים, מיהו אין כאן איסור ד"לא תעשה לך פסל" (שמות כ') שאינו בבליטה, או בחקיקה, אלא בצבע בעלמא'.

בהגהות אשר"י (ע"ז פ"ג ס"ה וכע"ז במרדכי שם) מובא מעשה בקלוניא שציירו בחלונות של בית הכנסת צורות אריות ונחשים ושאלו להר"ר אליקים ואסר משום: "לא תעשה לך פסל" ועוד שמכיון דבעינן שלא יהא דבר חוצץ בינו לבין הקיר והרצפה שיעשיר יצפין, יהא נראה כמשתחוה לאותן צורות.

דעות הראשונים להלכה

במכילתא (פרשת יתרו כ' ד') דרשו מהפסוק: "לא תעשה לך פסל" (שם) ומהפסוק: "תבנית כל בהמה אשר בארץ" (דברים פרק ד') וגו' שאסור לעשות אפילו פרצוף בהמה וצפרים וחגבים ודגים

עלי הגיון

בין "ואהבת" ל"וחשקת"

אם היה נאמר 'וחשקת' לא היה מקום למצוות התורה

כלל ואפילו בעת שיאכל יזכרנו, גם בעת השינה יראנו בחלום. ולפי שנצטוינו לאהוב את ה' יתברך בשני היצרים ובנפש המתאוה ובכל ממונו ויצטרך האדם לאהוב את כולן בדברים המוכרחים, כי אי אפשר לו, שיהיה זולתם, על כן ציוה שיאהוב אותם בענין המוכח, אבל יאהוב את ה' יתברך על כולן. ואם כן, מהטעם הזה לא יכול לומר "וחשקת", כי אילו היה חושק אותו, היה מפריד מחשבתו מכל הדברים הגופניים האלה ולא היה משתמש בהם כל עיקר ואף במוכרחים ולא היה מקום למצוות התורה כלל כי לשון 'חשק' ענינו; דבקות. ■

שעשה אברהם שקראו הקב"ה: "אברהם אהבי" (ישעיה פרק מא). בארו לנו החכמים ז"ל בדבר זה, כי ענין האהבה בשם יתברך הוא מי שמצדיק הרבים ומקרב אותם לחיי העולם הבא. ועל כן הביאו ראייה מאברהם. ואם תשאל ותאמר: כיון שמצינו שמעלת החשק, גדולה ממעלת האהבה, היה לו לומר "וחשקת" ולמה אמר "ואהבת"? התשובה בזה; כי היא הנותנת, שהרי האהבה היא מי שאוהב הדבר האהוב ולעיתים תשתכח ממנו האהבה, כגון בעת האוכל, או בעת השינה. אבל מי שחושק אין מחשבתו נפרדת מן החשוק

רבינו בחיי על התורה: "אחר שאין לנו אלו-ק כי אם הוא לבדו, חייב אתה שתאהבנו ושתקיים המצוות מאהבה, כי המקיים מיראה אין עבודתו עבודה שלמה. וענין האהבה שיתכונן האדם בתורתו ובמצותיו וישיג מהם השם יתברך ויתענג באותה השגה בתכלית התענוג. ולכך סמך לו מיד: "והיו הדברים האלה" (דברים פרק ו), באר בזה ענין האהבה בהש"ת, איך היא. וכן דרשו בספרי: "ואהבת את ה' אלקיך" איני יודע כיצד אוהב האדם את המקום, תלמוד לומר: "והיו הדברים האלה". "ואהבת את ה' אלקיך" - אהבה בפני הבריות כדרך

ט"ו באב

'..כחמשה עשר באב וכיום הפפורים..'

מה עושה את ט"ו באב, לאחד משני הימים הטובים לישראל?

מסופר: 'ערב תשעה באב, כל אותן שנים שהיו ישראל במדבר, היה משה מוציא כרוז בכל המחנה ואומר: "צאו לחפור, צאו לחפור"! והיו יוצאים וחופרים להם קברות ולנים בהם. בשחרית היה כרוז יוצא ומכריז: "יבדלו החיים מן המתים"! היו עומדים ומוציאים עצמם חסרים חמשה עשר אלף - עד שחסרו ששים רבוא ובשנת הארבעים האחרונה עשו כן ומצאו עצמם שלמים. אמרו: "שמא טעינו בחשבון החדש"? חזרו בליל עשירי ולנו כל אחד ואחד בקברו ולמחר עמדו כולם. חזרו עוד בליל אחד עשר וכן בשנים עשר ושלושה עשר וארבעה עשר וחמשה עשר. וכיון שראו שאין אחד מהם מת אמרו: "דומה שביטל הקב"ה את אותה גזירה קשה מעלינו" ועמדו ועשאוהו יום טוב. ■

'לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הפפורים' (משנה מסכת תענית פרק ד). 'בשלמא יום הכפורים, יום סליחה ומחילה, יום שנתנו בו לוחות אחרונות. אלא חמשה עשר באב, מאי היא? אמר רב יהודה אמר שמואל: "יום שהותרו בו שבטים לבוא זה בזה". רבה בר בר חנא אמר רבי יוחנן: "יום שהותר שבט בנימין לבוא בקהל" דכתיב: "וַאִישׁ יִשְׂרָאֵל נִשְׁבַּע בַּמִּצְפָּה לְאָמֹר אִישׁ מִמֶּנּוּ לֹא יָתֵן בְּתוֹ לְבַנְיָמִן לְאִשָּׁה" (שופטים פרק כא). רב דימי בר יוסף אמר רב נחמן: "יום שכלו בו מתי מדבר", דאמר מר: 'עד דלא כלו מתי מדבר לא היה דבור עם משה'. עולא אומר: "יום שביטל בה הושע בן אלה פרדסאות שהושיב ירבעם על הדרכים שלא יעלו לרגל". רב מתנה אמר: "יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה תקנו ביבנה: 'הטוב והמטיב'. הטוב - שלא הסריחו, והמטיב - שנתנו לקבורה

(כבא בתרא קכ"א א' וב'). ר' יעקב בר אסא בשם ר' יסא: "יום שבו קיצה יפה לעצים, שכל העצים שהן נקצצין בו אינם עושים מאכולות" (ירושלמי תענית ד'). ומהו 'יום שכלו בו מתי מדבר'? בירושלמי (תענית ד') ובאיכה רבתי

פרשת 'ואתחנן'

"וְאֶתְחַנַּן אֶל ד' בְּעֵת הַהוּא ... ד' אֱלֹקִים"

אדם צריך להתחנן כל חייו ש"בְּעֵת הַהוּא", כשיעמוד רגע לפני מותו, שיזכה לומר "ה' הוא האֱלֹקִים"

"וְאֶתְחַנַּן אֶל ד' בְּעֵת הַהוּא ... ד' אֱלֹקִים אֵתָּה הַחַלּוֹת..." (דברים ג', כ"ג - כ"ד)

למה הכונה "בְּעֵת הַהוּא"?

אומר האדמו"ר מקוצק: אדם צריך להתחנן כל חייו כי "בְּעֵת הַהוּא", כשיעמוד רגע לפני מותו, שיזכה לומר "ד' אֱלֹקִים".

יצר הרע לא מוכן לתת לאדם את הרגע האחרון הזה, כי זה הרגע המכריע שבו יכול לקנות את עולמו ע"י שיתחרט על מעשיו הרעים ויעשה תשובה ונמצא שהוא נפטר מן העולם צדיק גמור. שבעים שנה יצר הרע מנסה להכשילו ולבסוף ברגע אחד יכול האדם להוריד לטמיון את כל המאמצים של יצר הרע.

מביא ה'לב אליהו' בהקדמה; שפעם הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצ"ל נקרא למיטת יהודי פושע גדול שהיה ברגעיו האחרונים. כשהגיע אליו, אמר האיש את כל הוידויו. אך לפתע התחיל לקלל ושילב בהם דברי כפירה... אמר רבי אליהו שהדבר לא מפתיע, כי אדם זה היה בשליטת יצר הרע כל חייו והוא לא יתן שיגזלו אותו ממנו.

"אֶעֱבְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה... בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְבָּנוֹן: וַיַּתְעֵבֶר ד' בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלַי וַיֹּאמֶר ד' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד..." (דברים ג', כ"ה - כ"ו)

מה זה "וַיַּתְעֵבֶר"?

אומר רש"י: "נתמלא חימה".

אומר ה'משך חכמה': אם אשה הרה תלד ח'ו בטרם זמנה, התינוק ימות.

כך אמר ד' למשה: אם תכנס לארץ ותבנה את בית המקדש ותרצה להביא את התקון הגדול של העולם - דע לך שלא הגיע הזמן!

למה משה רוצה לעבור ולראות את

מתבואה זו, למרות שהיא מותרת להם כאכילת ארעי!

וזהו שאמרו חז"ל (שבת קי"ב): 'אם ראשונים כמלאכים, אנו כבני אדם ואם הראשונים כבני אדם, אנו כחמורים ולא כחמורו של רבי פנחס בן יאיר'. ומדוע? משום שהקדושה עברה לחמורו. אפילו לכך לא הגענו!

ומוסיף ה'כרם חמד': מה רצו חז"ל להשיענו במשפט 'אם הראשונים כמלאכים'...?

שאם תמצא מאה אחרונים שחולקים על ראשון אחד, שלא תחשוב שמאה לעומת אחד יכולים להכריע אותו. כי אם תקח מאה חמורים וכולם יהיו בדעה אחת שהאדם טועה, אז מי צודק?...!

זה ההבדל בין האחרונים לראשונים. רצו חז"ל להראות לנו מה זו דרגה של 'ראשון' ומהי דרגת ה'ראשון' כלפי תנא והתנא כלפי הנביא והנביאים לעומת משה רבנו.

הרה"ג שלמה לוינשטיין מיוחד ל'גנזי המלך'

"וְאֶתְחַנַּן אֶל ד'..." (דברים ג', כ"ג)

אומר ה'כרם חמד': איתא בספרי ומה משה רבנו שהיה יכול לטעון עבור מעשיו הטובים, אע"פ כן בקש תחנונים (מלשון תחינה שהוא לשון חנם) וכן דוד המלך ע"ה. על אחת כמה וכמה אנו...

אומר ה'כרם חמד' (פרשת חיי שרה): אמרו חז"ל (גיטין פ"א). בא וראה, לא כדורות הראשונים דורות אחרונים. דורות ראשונים היו מכניסים את התבואה דרך הדלת כדי לחייב אותה במעשר ואילו דורות אחרונים מכניסים אותה דרך גגות וחצרות כדי לפטור מן המעשר.

ראיית פני הבית לגבי מעשר היא נפקא מינה רק לגבי אכילת ארעי ולא לגבי אכילת קבע. בכל מקרה שבת קובעת לגבי מעשר ולכן זה טוב עד שבת. שואלים התוספות: אם כן, מה רצו להרויח בכך?

עונים התוספות; שמותר לתת את התבואה לבהמה, משום שאכילת בהמה נחשבת אכילת ארעי.

הגמרא (חולין ז.) מספרת על החמור של רבי פנחס בן יאיר שלא רצה לאכול מן התבואה שהביאו לו. שאל רבי פנחס בן יאיר אם עישרו את התבואה והשיבו שלא, אך התבואה הזו עדין לא התחייבה במעשר והיא מותרת לאכילת בהמה.

אמר להם שהחמור שלו "מחמיר". והדבר צריך ביאור, מה שייך שחמור יחמיר על עצמו? אלא יש לומר שהקדושה של רבי פנחס בן יאיר השפיעה על החמור ועל מעשיו והתנהגותו.

נמצינו למדים; שההבדל בין הדורות הראשונים לבין הדורות האחרונים הוא לא לענין ההתחייבות במעשר, אלא ההבדל הוא בקדושה, כי הדורות הראשונים ידעו שאין להם מה להרויח מכך שיפטרו את התבואה מחיוב מעשר, כי ממילא הבהמות שלהם לא יאכלו

רמז

ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך...

**ד"י אומר: אם היה
בנו זריז ומעולה ממנו
ותלמודו מתקיים בידו
הוא קודם לאביו**

היה לו להקדים **וְדַבַּרְתָּ בָּם** ורק
לאחר מכן **וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ**, שהרי
כיצד ניתן לשנן לבנים ללא **וְדַבַּרְתָּ
בָּם**?

מביא ה'כרם חמד': את דברי הרב
מבריסק, שבפסוק זה מרמזים דברי
הגמרא (קדושין כ"ט:): **תנו רבנן: "הוא
ללמוד ובנו ללמוד, הוא קודם לבנו".**
**ר' יהודה אומר: "אם בנו זריז וממולח
ותלמודו מתקיים בידו בנו קודמו"**
**. מדוע? כי כל אחד צריך להביא את
התועלת הכי גדולה בתחום שלו. אם
זבולון עושה עסקים טובים ויששכר
מצליח בתלמודו, זו התועלת הגדולה
לשניהם ואין להם להחליף ביניהם את
התפקידים.**

בהמשך הגמרא שם (דף ל') דורשים
חז"ל: **"ושננתם לבניך" שיהו דברי
תורה מחודדים בפיו. ולכן הקדימה
התורה: "ושננתם לבניך", כי מדובר בכך
שהוא מחודד ובמקרה כזה בנו קודם לו
- ולכן רק אחר כך וְדַבַּרְתָּ בָּם. ■**

בגשמיות!

כן אומר ד': **"כַּאֲשֶׁר צִוְּיָךְ"**, כשם
שבמדבר נצטוו על כיבוד אב ואם למרות
שמצד ענין הכרת הטוב לא היו מחויבים
בדבר, כי ההורים לא דאגו להם במאומה
- מכאן אתה למד שחובת מצות כיבוד
אב ואם היא בכל תנאי ובכל מקרה. ■

יִשְׂרָאֵל מְמַצְרִים, שיעקב אבינו שנקרא
'ישראל', גם הוא יצא ממצרים.
וזהו שנאמר: **"וַתַּחַת כִּי אָהַב אֶת
אֲבֹתֶיךָ** או **"וַיִּצְאָךָ בְּפָנָיו"**, שד' הביא
את האבות שיראו את יציאת מצרים.

**"אָז יְבַדִּיל מֹשֶׁה שְׁלֹשׁ עָרִים בְּעֵבֶר
הִירְדֵן מִזְרְחָה... (ד', מ"א)**

אומר הרמב"ם: משה רבנו הבדיל
שלוש ערים בעבר הירדן וידוע שאין
בהן דין ערי מקלט עד שיבודלו השלוש
האחרות בארץ ישראל וידוע היה זאת
משה ובכל זאת הבדיל שאמר: הואיל
ובאה המצוה לידי אקיימנה.
מסביר ה'כלי יקר': אם משה רבנו
השלם שבשלמים נכסף להוסיף חצי
מצוות עשה, על כל מעלתו ושלמותו...
יש לכך נפקא מינה גדולה גם עבורנו.
וענין זה רמזו בכתוב: **"וְזֹאת הַתּוֹרָה
אֲשֶׁר... מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** (דברים
ד', מ"ד) ואיזו תורה שם משה לפני בני
ישראל? שאפילו לחצי מצוה כדאי לרוץ
ולעשות ככל יכולתו של האדם. עד כדי
כך צריכה להיות באדם תשוקה למצוות!

**"כִּפְדֵּי אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּיָךְ
ד' אֱלֹקֶיךָ... (דברים ה', ט"ז)**

פעמיים בעשרת הדברות כתוב:
"כַּאֲשֶׁר צִוְּיָךְ". פעם אחת בכיבוד אב ואם
ופעם שניה בשבת.
למה ד' נתן לנו את השבת? להתענג
בה בלמוד תורה. ואם כן מי שעסוק כל
ימות השבוע בלמוד תורה, לשם מה
ניתנה לו השבת?
וכן: מדוע יש לכבד את אב ואם?
בגלל הכרת הטוב. ואם כן, האם חייבים
לכבד אב ואם שאינם שומרי תורה
ומצוות?

אומר ה'משך חכמה': **"כַּאֲשֶׁר צִוְּיָךְ
ד' אֱלֹקֶיךָ"** - צא ולמד ממצות שבת
שנצטוינו עליה בהר סיני. הרי במדבר
עסקו ישראל בתורה כל ימות השבוע
ולא רק בשבת ובכל זאת ד' אמר להם
לשמור שבת. נמצא שהשבת נועדה גם
למי שעוסק בתורה כל השבוע.

וכן נאמר: **"כִּפְדֵּי אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ
כַּאֲשֶׁר צִוְּיָךְ ד' אֱלֹקֶיךָ"** במדבר היו ענני
הכבוד מכבסים ומגהצים והיה יורד
להם מן השמים. גם את הרוחניות קבלו
מד'. ונמצא שההורים לא הוצרכו לדאוג
לילדיהם במאומה - לא ברוחניות ולא

הארץ? למען **"הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה"** - הר
הבית. **"וְהִלְבֵּנֶן"** - בית המקדש. **"וַיַּתְעַבֵּר
ד' בִּי"** כאשר מעוברת, שעדיין לא הגיע
זמנה ללדת ולכן עליך להשאר פה ולא
להכנס לארץ.

**"וַעֲבַדְתֶּם... אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם
עֵץ וְאֶבֶן אֲשֶׁר לֹא יֵרָאוּ וְלֹא יִשְׁמְעוּ וְלֹא
יֵאָכְלוּ וְלֹא יִרְחָקוּ" (ד' כ"ח)**

למה לא כתוב שהם גם לא מדברים?
אומר הגר"א ע"פ המסופר בדניאל;
שנבוכדנצר עשה פסל זהב ששים אמה
גובהו ובפיו שם לו את ציץ הקדש והפסל
צעק: **"אֲנֹכִי ד' אֱלֹקֶיךָ"** (שמות כ', ב')
והנה יש לנו פסל שלא עושה דבר פרט
לדבר!
מה עשה דניאל? בקש רשות לנשקו
על פיו. עלה ואמר לו: אני שלוחו של
מקום ואני מבקש ממך להוציא מיד את
הציץ מפיו. מיד לאחר מכן התמוטט
הפסל. ולכן נאמר בפסוק הבא (כ"ט):
**"וַיִּבְקֹשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת ד' אֱלֹקֶיךָ וּמִצִּאתֶם"
= אם תראה שהוא מדבר, תבקש משם
את הציץ ואז תראה שהכל הבל מעשה
תעותעים.**

ולפי"ז אומר ה'כרם חמד': בתהילים
(קל"ה י"ז) כתוב: **"אֲזַנְנִים לָהֶם וְלֹא יִאֲזִינוּ
אָף אֵין יֵשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם"**.
למה כונה **"אָף אֵין יֵשׁ"**?
הכונה היא שאין רוח בפייהם. יוצא
שה'יש' מיותר. אלא שגם אם יש רוח
בפייהם, דע לך שזה אין ואפס. **"אָף
אֵין"** כלומר זהו אין ואפס, גם אם **"יֵשׁ
רוּחַ בְּפִיהֶם"**.
ואומר ה'כרם חמד': **"אָף אֵין יֵשׁ
רוּחַ"** בגימטריא **"ציץ הקדש"**!

**"וַתַּחַת כִּי אָהַב אֶת אֲבֹתֶיךָ וַיַּכְתֵּר
בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו וַיִּצְאָךָ בְּפָנָיו בְּכַחוֹ הַגָּדֹל
..." (ד', ל"ז)**

אומר רש"י: **"וַיִּצְאָךָ בְּפָנָיו"** - **כְּאִדָּם
המנהיג בנו לפניו.**
אומר ה'משך חכמה': חז"ל אומרים
שד' הבטיח ליעקב אבינו (בראשית מ"ו,
ד'): **"אֲנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ מִצְרָיִם וְאֲנֹכִי
אֲעֲלֶךָ"**. ד' הבטיח שישראל יהיו בגלות
והוא יגאל אותם משם. כשהוציא ד' את
ישראל ממצרים, הוא הוציא את יעקב
מקברו, שם אותו על הים ואמר לו: הבט!
לכן נאמר (תהילים קי"ד, א'): **"בְּצִאת**

הכח הגדול - להסתיר

➤➤➤ המשך מעמ' 1

דבר המשחו למלך, ככתוב: "ויאמר שאול אל דודו הגד הגיד לנו כי נמצאו האתונות ואת דבר המליכה לא הגיד לו.. (שמואל א פרק י')."

וכן שמשון כשצלחה עליו רוח ה' לא ספר לאביו ואמו ששיסע את הארי, ככתוב: "ותצלח עליו רוח ה' וישסעהו כשסע הגדי ומאומה אין בידו ולא הגיד לאביו ולאמו את אשר עשה" (שופטים פרק יד).

"פי שנים ברוחך"

על פי יסוד זה מסביר הרה"ג הצדיק ר' אברהם יפהן את בקשתו התמוהה לכאורה של אלישע מאליהו הנביא, ככתוב: "ויהי כעברם ואליהו אמר אל אלישע שאל מה אעשה לך בטרם אלקח מעמך ויאמר אלישע ויהי נא פי שנים ברוחך אלי" (מלכים ב פרק ב). והרב פלא כיצד יוכל הרב להשפיע לתלמידו יותר ממה שיש לו? ואכן אליהו משיבו: "ויאמר הקשית לשאול". ומה היתה סברתו של אלישע בדבר? על זה תירץ הרב; כיון שבמשך חייו הסתיר והצניע אליהו את מעשיו וידיעותיו ואת רוממות מדרגותיו וזאת מתוך חשש של הנאה מכבוד, אך עתה כיון שמתלק מן העולם הזה מעולם השקר ואין לו יותר הנאה מכבוד מדומה, על כן בקש אלישע שיגלה לו את מה שהסתיר והצניע ממנו את אוצרו הגדול של "פי שנים ברוחך" שהיה תחת לשונו של אליהו.

כעס ה' על חזקיה

והלא בעבור זה שגילה חזקיה המלך מה שנצרך להיות נסתר, כעס ה' עליו לאחר שנתרפא מחליו בדרך נס. ככתוב: "בעת ההיא שלח בראבד בלאדן בן בלאדן מלך

בבל ספרים ומנחה אל חזקיהו כי שמע כי חלה חזקיהו" (מלכים ב פרק כ).

רש"י: "כי שמע כי חלה" - ועד אותו היום לא היה אדם חולה וחיה. ואיך שמע? למוד היה לאכול בשלש שעות ביום וישן עד תשע, כיון שחזר גלגל חמה לחזקיהו, ניעור בתשע שעות ומצא שהוא שחרית, בקש להרוג את עבדיו, אמר: "אתם הנחתם אותי לישן יום ולילה?! אמרו: גלגל חמה חזר. אמר להם: "מי החזירו"? אמרו לו: "אלקיו של חזקיהו!" (מלכים ב פרק כ פסוק יב).

והילקוט שמעוני מסביר את סיבת כעסו של הקב"ה על חזקיה המלך; "ויקרא ישעיהו הנביא אל ה' וישב את הצל במעלות אשר ירדה במעלות אהו אחרנית עשר מעלות" (מלכים ב פרק כ) ראו כל מלכי הארץ ותמהו, לפי שלא נהיה כך משנברא העולם ושלה מרוך לראות המופת. כשראה חזקיהו את שלוחי מלך בבל, נתגאה בלבו למעלה למעלה והראה להם כל אוצרות מלכי יהודה ואוצרות בית קדשי הקדשים ועוד פתח את הארון והראה להם את הלוחות ואמר להם: "בזה אנו עושים מלחמה ונוצחים" כעס עליו הקב"ה, אמר לו: "לא דיך שהראית להם כל האוצרות, אלא שהראית להם את הלוחות מעשה ידי? חייך, הם יעלו ויקחו את כל האוצרות" שנאמר: "ויאמר ישעיהו אל חזקיהו שמע דבר ה': הנה ימים באים ונשא כל אשר בביתך ואשר אצרו אבתיך עד היום הנה בקלה לא יותר דבר אמר ה': ומבניה אשר יצאו ממך אשר תוליד יקח (יקחו) ויהיו סריסים בהיכל מלך בבל" (מלכים ב פרק כ) ואלו הם: חנניה מישאל ועזריה שנעשו סריסים ולא הולידו בנים. ועליהם הכתוב אומר: "כי כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי.. ונתתי להם בביתי ובחומתי יד ושם טוב מבנים ומבנות שם עולם אמן לו אשר לא יכרת" (ילקוט שמעוני מלכים ב - פרק כ - רמז רמה). וכפי שלמדנו ש"אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי

מז העין".

וכיון שגילה חזקיה דברים המוצנעים בקדשי קדשים, דברים שדרכם להיות מוסתרים ואין מגלין אלא לצנועים והוא גילה למי שהתורה כסתה מהם, אף שכונתו היתה לשמים להראות את גדולת ישראל ולקדש שם שמים לפני מלכי אומות העולם, על כן סרה ההצלחה ממנו ונפסקה הברכה ממנו ומזרעו ובניו נעשו סריסים.

עלינו לידע; מעלת ישראל ותפארתם הרוחנית אינה צריכה פרסום וגילוי בפני אומות העולם. אין אנו צריכים להם ולשכמותם, לא לחוות דעתם ולא לשבחיהם. איננו צריכים להצטדק ולא להתגאות בפניהם בדברי תורתנו הקדושה, כדברי חכמינו זכרונם לברכה: תנא דבי רב ענן: מאי דכתיב: "חמוקי רכוב" למה נמשלו דברי תורה כירך? לומר לך; מה ירך בסתר, אף דברי תורה בסתר' (סוכה דף מט:).

קדוש ה'

אך קדוש ה' הנבחר, הוא כדברי הרמב"ם באגרתו: 'וקדושת השם.. וזה שהאדם כשיעשה מצוה מן המצוות ולא יערב עמה כוונה מן הכוונות, אלא אהבת ה' יתעלה ועבודתו לבד, הנה הוא קדש את השם ברכים.

וכמו כן; אם ישמעו ממנו שמועות טובות, קדש את השם. כמו שאמרו (שם).. עד "ויאמר לי עבדי אתה ישאאל אשר בך אתפאר" (ישעיה פרק מט).

וכמו כן; אדם גדול כשימנע עצמו מן הענינים שהם מכוערים אצל בני אדם ואע"פ שאינם בעיניו מכוערים, קדש את השם. כמו שאמר במשלי: (ד' כ"ד) "ולזות שפתים הרחק ממך". (אגרות הרמב"ם - מאמר קדוש השם). ■

'שופר ניוז' במחווה לתושבי הצפון

1000 כרטיסים ל"מפגן הענוה" מחולקים חינם לתושבי הצפון שנאלצו לעזוב את בתיהם ועברו למרכז הארץ המעוניינים מוזמנים להגיע עם תעודת זהות למשרדי 'שופר' רחוב מתתיהו 10 בבני ברק

מה העתיד צופן בחובו

הרב

אמנון יצחק

שליט"א

ביום ראשון 13/08/06

השערים יפתחו ב-20:00 תחילת התוכנית ב-20:30

בת ים

הערב כולו לרפואת
נתנאל בן רבקה תהילה ומשה

היכל התרבות (המחודש) - רח' סמטת אופיר 3

ההרצאות מאובטחות

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

WWW.SHOFAR.NET

יעמדו על הברכה

רפואת הנפש לטיציה בת וירג'יניה	זיווג הגון וכשר לויקי בן פינה	ברכות למשפחתה של יהודית בת גאמילה	ברכה והצלחה ואריכות ימים לבוסקילה יותם רות
לעילוי נשמת אציו בן אמה	בריאות למשפחתו של פאבריציו בן אלוי אביבה	ברכות למשפחתו של אלסנדרו בן ברונטה	זיווג הגון לנעמה בת חנה ריקי בת ירדנה ולהצלחת כל עמ"י
לעילוי נשמת אנג'לו בו לאטיציה	נחת רוח ופרנסה טובה לאודיו בן סרנה	ברכה לכל עמ"י ולחלאפו בן בובה	לעילוי נשמת ללוא שמואל בן אסתר
רפואה שלימה לואלנטינה בת לוצ'ין	ברכות למשפחתו של ג'וספה בן רוסנה		

Finotec
Finotec Group Inc.

מרכז ההדרכה בפינוטק

www.finotec.com

ותחבר לפלטפורמת המסחר האלקטרונית של פינוטק

קורסים:

- כיצד להרוויח כסף בשוק עם סיכון גבוה
- אנליסטים סכניים לחיזוי אופטימאלי
- אנליסטים פנדרמנטליים לנתאים כלכליים
- יושפטותם על הוצע וביקוש בשוק
- פלטפורמת וכלים של פינוטק לניצול אפקטיבי במסחר

מוצרים

- **FOREX** - אמה יודע על עליות תרבות בבורסה
- מוצע לא תרבות כסף מנתון זה
- **COMMODITIES** - תודיר הנסס משתללים.
- האם היה משבר באיראן
- מוצע לא תרבות כסף מנתון זה
- **INDICES** - ציורילס שאאב משקיע בישראל
- כיצד מיושט מנמת הברסה בארץ
- מוצע לא תרבות כסף מנתון זה
- **OPTIONS** - האם חס פשוטא? יעס ל 1.3100
- למי כפי תחושל
- מוצע לא תרבות כסף מנתון זה

חשבון מנהל

אינך סוחר כיום?
אנו מציעים לך התחברות לחשבונות
מנצחים הנה לפוחרים המנצחים לסחור
עבורך.

8 שנות פעילות בתחום • מעל 2
מליארד דולר מחזור עסקאות חדשי
מקצועיות ואמינות • יחס אישי ואדיב

www.finotec.com

לפתיחת חשבון

חיג 2021*

התחל

נחמו נחמו עמי

כולנו לימפגן הענק' עם הרב אמנון יצחק
יום שלישי ליל ט"ו באב 8. אוג' 06.

באצטדיון סדרי

בירושלים

לציון 20 שנה ל'שופר'

מעמד אדיר
של קבלת עול מלכות שמים
2-22 אלף איש
לקול קריאתם של
אדירי התורה להתפלל
להצלחת עם ישראל
במערכה הקשה
ולשלומם של החטופים

יש סדור הסעות ✓
350 מאבטחים ושוטרים ✓
יאבטחו את הערב
טל' לברורים: 03-6777779

תכנית עשירה בהשתתפות:
להקת מוזיקאליש עם תזמורת מזרחית
ר' אביש ברוד מלהקת 'רגש' - ארה"ב
הזמר ארז יחיאל במופע בכורה
ילד הפלא - מידד טסה

ניהול מוזיקלי: ר' דוד קאליש

הכרטיסים אוזלים!

כרטיסים ניתן להשיג

במשרדי שופר טל' 03-6777779 שלוחות 208-211